

6. 9. 2026 – David synovu smrt oželel

1. čtení: 2Sam 13, 20b-31

Píseň: EZ178 – Krásná je modrá obloha

Základ kázání: 2Sam 13, 32-39

Kázání: Milí shromáždění,

spravedlnost byla vykonána! Amnón, který se dopustil ohavné hanebnosti, která se v Israeli nedělá, byl zabit.

Tak je od toho všeho snad pokoj. Jeden člověk vykonal zlo. Druhý vykonal spravedlnost – zlého nejstaršího Davidova syn Amnóna zabil. Druhý nejstarší žijícím Davidův syn – Abšalóm. Který tak pomstil jejich sestru Tamaru.

Na první pohled, zdánlivě, je tedy hotovo. Opět. Dokonce docela dobře – nakolik to umožňuje lidský svět.

Jenže... to je jen náš úhel pohledu. Naše perspektiva. Naše hledání i v Božím slovu to, co my chceme slyšet. A tak: Hlavně ignorování *všeho ostatního*. Přitom na rozdíl od všech ostatních knih lidské produkce Bible *počítá* s tím, že většinu jejích příběhů, oddílů, textů, zákonů *již známe*.

Tak samozřejmě počítá s tím, že víme, že Amnón byl první v dědické královské linii. A že Abšalóm byl hned po něm. (2Sam 3, 2-3; Kileab kromě této zmínky neexistuje) Zavražděný Amnón tedy již nestojí v cestě ke královské koruně svému vrahovi Abšalómovi. Tak tato biblická až „telenovela“ nenápadně postupně vede k občanské válce.

Koho by to napadlo? Že zamilovanost a dychtivost jednoho člověka povede k bratrovraždám a krvavému vraždění uprostřed Božího vyvoleného lidu? Že *vyhovování* přáním jednoho dychtivce, který tak porušuje také 10. slovo Desatera, povede k takovým hrůzám? A, mimochodem, k řadě dalších znásilnění. Za bílého dne. Na střeše královského domu. Davidových žen. Právě tím Abšalómem. (2Sam 16, 15nn)

Který ale přece právě teď *pomstil*, že jeho sestra byla znásilněna!

Jenže *očividně* mu šlo hlavně o něco jiného. Pravdu totiž poznáváme, až když známe co možná nejširší kontext. Když nezůstaneme zaslepeně jen na tom, co v nás vzbuzuje emoce. Co nás zajímá. Provokuje. Až když slyšíme *celé* Boží slovo. I s jeho přeširokým kontextem. Stejně přece vyžadujeme od Boha. I od lidí.

Tak není divu, že právě po Bohu není tak dlouho v tomto příběhu ani vidu ani slechu. Když *to* se v Bibli děje, když Bůh *není ani zmíněn*, dějí se strašlivé ohavnosti. Obludnosti. V příběhu Abšalóma snad očividně. A stejně např. v příběhu Jákobova syna Josefa. Vždyť zotročil celý Egypt zaprodáním všech obyvatel faraonovi – a tak přichystal stejný úděl i svému rodu. Nebo v knize Ester – kde genocidě Božího lidu bylo zabráněno na poslední chvíli.

Ale koho z nás trkla absence Boha v těchto a dalších příbězích v Bibli? Všimli jsme si vůbec, že Bůh jakoby není? A že *nikdo* se o Hospodinu ani slůvkem nezmníní?

V příbězích Davidových by to mělo být *extra* nápadné. David sám měl Boha plná ústa takřka permanentně. A najednou nic. Lidé kolem Davida měli Boha plná ústa. A najednou *nikdo nic*!

Zato všichni jsou plní pocitů a emocí. David přece „vzplanul hněvem“ už, když se dozvěděl o zločinu na své dceři Támar. Ale neudělal nic. Tak i po zprávě o *zdanlivé* smrti *všech* svých synů David opět hlavně prožíval, projevoval emoce. Ale neudělal *nic*.

Zato jednal ten Jónadab. *Ten*, který *navedl* Amnána ke zločinu vůči Támar. *Ten* nyní *utěšuje* krále Davida. Ten, který to všechno způsobil! A král David o tom neměl ani ponětí. Kam se hrabou tisícidílné telenovely na biblická vyprávění. Na realitu lidského světa.

Tak i nám má být také v dnešním příběhu *extra* nápadné, že většina věcí, situací, vztahů i lidí jsou *zcela odlišní*, než jací se zdají být. Těšitel je ve skutečnosti příčinou hrůz a tragédií, ve kterých „utěšuje.“ Zdanlivý mstitel sestry se ve skutečnosti chystá zmocnit se trůnu. A Támarino utrpení mu bylo jen „od Boha poslaným nástrojem.“ Zdanlivě. Jak to Davidovi říkali jeho blízcí, když ho opakovaně naváděli k zavraždění Saula.

Vždyť stejně zdanlivé, falešné je také závěrečné naříkání Davida nad Amnámem. Z něhož *už zase* neplyne žádné jednání. Protože Amnón si smrt vlastně zasloužil. I podle nás dnes přece! Tak i David Amnámovu smrt oželel. A je od toho všeho pokoj. Všechno už je to za námi.

Jenž opět: Jen zdanlivě. Protože hřích nejde zabít. Zlo nejde zavraždit, popravit, vyvraždit, pozabíjet. Vyhnat. Vyobcovat. Kolik stovek tisíc let už to přece zkoušíme! A i dnes jsou křesťané, kteří volají po obnovení trestu smrti.

A příběh nám tuto zdanlivost připomíná *opakovaně*: Abšalóm utekl ke svému dědečkovi – jako utíkal David ke svým moábským příbuzným. A byl tam *tři roky*. Tedy nejen, že velmi konečnou dobu – a co tedy bylo pak? Ale také dobu velmi biblicky významnou – třetí rok, den, týden, měsíc, hodina jsou *časy rozhodnutí*. Časy „ted’ se uvidí.“ Už při cestě Abrahama s Izákem

na horu Mórija (dosl.: Uvidí-se). Nebo mezi Ježíšovým ukřižováním a vzkříšením.

Co se tedy stane, až se tento Abšalóm s celou tou situací *vrátí*? Co se stane, až naše iluze a zdánlivosti *padnou* pod tíhou reality, skutečnosti, pravdy, důsledků – které *nikdy* nediktujeme? Když *přijde* s plnou vahou a tíží realita, pravda, skutečnost, objektivita, důsledky – *Bůh* sám? Až se všechno to, co považujeme zdánlivě za vyřešené, „zahrané“ a „už dávno“ vrátí – a *bude pokračovat*? Kdo, co nás pak zachrání? Lidské ideologie? Naše již padlé víry? Pocity?

Pro Davida i celý Boží lid přijde katastrofa. Jako už tolikrát od počátku Bible, kdykoli situace vypadaly, že „všechno už bude dobré.“ Jako vždy, když máme pocit, že *naše* kritéria *našich* definic dobra, míru, spravedlnosti jsou naplněny – „happy end.“ Řítí se na nás katastrofa. Také pro křesťanství v ČR počátkem 90. let po „pádu komunistické totality.“ V mnohém opět zdánlivém.

Jako v našich sborech i dnes. A stejně také v rodinách, partnerstvích i uvnitř vlastní duše. Kolikrát už jsme to zažili?!

Také proto Bible vypráví syrovou pravdu o *své* skupině. O svých „hrdinech.“ Protože stejná je pravda o *všech*. Jen s trochu jinými kulturními kulisami. Ale *jen jedna* skupina ji nahlas vypráví – ti poslušní Hospodinu.

Všichni ostatní si hrají na skutečnost zdánlivého. Dnes zcela explicitně – učebnicově moderně, postmoderně, liberálně. Pravda nám toho přece tolik kazí. A jsou přece důležitější věci! Pravda a realita a skutečnost a důsledky nás tak moc *bolí* a *ubližují* nám. Tak si pojďme raději navzájem lhát. Přetvařovat se. Hrát habad'úru, že *my* diktujeme řád světa a důsledky všeho. Soustřeďme se na zanedbatelné a banality – a ignorujme vše, co se nám nehodí, nelíbí. Ignorujme vše, co *dokazuje* hluboký omyl *našich* věr, praxe, rozhodnutí. Systémů.

Pojďme užívat svobody, ale zřekněme se zodpovědnosti. Pojďme demokraticky říkat ostatním, co oni mají dělat – ačkoli my budeme dělat opačné. Pokud budeme vůbec *něco* dělat.

Vždyť stejně činil také David. A jeho rodina. A Šalomoun. A Saul. A Jákobovi synové. A... a takřka všichni ostatní. Tak schválně, jestli *nám* to osobně, rodinně, sborově, církevně, národně, *mezinárodně tentokrát* přinese odlišné důsledky a ovoce, než jim. Než nám tolikrát před tím. Jen jestli to není definice šílenství...

A nebo si nechme poradit. Božím slovem. Nechme si líbit, že od biblických vyprávění nás odlišují *výhradně* kulturní kulisy. Ale události, rozhodnutí i naše přirozenost a reakce jsou *stejně*. Vždyť je očividné, že se krmíme stejnou zdánlivostí a iluzemi. Už jen tím, jak si na *jejich* důsledky

znovu a znovu stěžujeme. A obviňujeme z nich ostatní. Ačkoli jsme si je sami vybrali, zvolili, rozhodli se pro ně.

A jedneje *opačně*. Nakonec to je podstata Bible – převrátit lidskou přirozenost již převrácenou hříchem. Tak je automatickým závěrem *každého* biblického vyprávění: Jdi a jednej také tak. U té menšiny *pozitivních* příkladů. U většiny: Jdi a také tak *nejednej*. Vždyť hele, jak to probíhalo a dopadlo.

A tak *nevěřme* zdánlivosti. Líbivosti. Naopak budme extrémně *skeptičtí*, když máme dojem, že „teď už je konečně po mém/našem.“ Vždyť to v podstatě *nikdy* není Boží vůlí. Vždyť ta nás v tom ani tamtom vůbec nezajímala. Jako nejenom v Abšalómově příběhu.

A hledejme raději vždy znovu Boží království. Především. Které není nikdy zdánlivé. Které se *nemění* – ačkoli my si namlouváme, jak se „změnil svět.“ A vždy vše zkoumejme a rozhodujme v co možná nejširší perspektivě. Kontextu.

Abychom najednou tak snadno viděli lži, manipulace, seberozporná učení lidských ideologií a báchorek. Aby najednou bylo zřejmé, co ve spoutanosti emocemi *nemůžeme dovolovat*: Ono je takřka všechno jinak. V dobrém i zlém. Takřka všechno je *opačně*, než nám je předkládáno. Vlastní duší i vnějšími silami.

A poslušností Božího slova vizme, že za zdánlivou spravedlností a pomocí je tak strašně často jen touha po moci, vládě, slávě, bohatství. Že za zdánlivým nářkem a pláčem je jen touha po moci, vládě, zotročování a zneužívání ostatních. Jako i za zdánlivým soucitem. Touha: Ať je *po mém*. A strach. Strach ze smrti. Samoty. Pravdy. Skutečnosti. Bez moci. Slabosti. Zodpovědnosti za vlastní život a rozhodnutí. Strach ze světa, kterému je jednotlivý člověk i celé lidstvo šumafuk.

Strach: Co když za to i tamto můžu sobě i ostatním sám? To jsme si v postmoderním západním světě *zakázali* vůbec vyslovovat. Vůbec *myslet*. To je prý toxické a negativní myšlení! To jediné, co může vést ke spáse – pokání, sebekritika – je prý toxické, negativní, zakázané – už *myslet*!

A jak *opačně* přitom jedná ten Bůh, kterému *jedinému* záleží na každém svém stvoření. Na každém člověku. Který bez ustání mluví, radí, přikazuje, zakazuje. Aby nás zachránil. Ze strachů i tužeb. Z otroctví strachům i chtěním. Ze slepoty i sebedestruktivních pohanických věr.

I kdybychom nastokrát měli dojem, že zejm. *tento* Bůh nemluví. Že je daleko. Že to i tamto ho nezajímá. Že *nejedná*. I v tom je totiž opak *vždy* pravdou. **Amen**

Píseň: EZ498 – Já bídny člověk, bídny hříšník